

Asianro IIS/387/11.01.00.01/2024

83 § Ilmoituspäätös eläinsuojalle, Välipelto 140-413-11-26 ja Lampela 140-413-11-55-tilat, Iisalmi

Ylä-Savon ympäristölautakunta 11.10.2024 § 83

Ympäristöjohtajan päätösehdotus

Ylä-Savon ympäristölautakunta myöntää ympäristönsuojelulain 115 a §:n mukaisen ilmoituspäätöksen eläinsuojan toiminnan laajentamiseen Iisalmen kaupungissa tilalla Välipelto (140-413-11-26) ja olemassa olevaan toimintaan tilalla Lampela (140-413-11-55) liitteen 2 mukaisesti.

Päätös

Hyväksyttiin.

Valmistelu

Ympäristönsuojelutarkastaja Maarit Walta, p. 040 014 4453

Henna ja Perttu Sirviön Välipelto tilalla (kiinteistörek.nro 140-413-11-26) olevaa lypsykarjarakennusta laajennetaan lisätilalla lypsylehmille. Eläinsuoja on osoitteessa Tuomijoentie 59, Iisalmen kaupungin Nerkoon kylässä. Osoitteessa Kirmantie 219 (Lampela 140-413-11-55) olevaa eläinsuojaa ei muuteta ja se säilyy nykyisessä käytössä nuorkarjalla. Laajennuksen jälkeen lehmille on 140 paikkaa ja tilan kokonaiseläinmäärä on yhteensä 250 eläinpaikkaa eli 1879,5 eläinyksikköä. Tilalle ei rakenneta uusia lantavarastoja, nykyiset sekä vuokratut lantavarastot ovat riittäviä.

Muutoksenhaku

13. Hallintovalitus Vaasan hallinto-oikeudelle

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet

Toiminnanharjoittaja

Pohjois-Savon ELY-keskus, Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Pohjois-Savon ELY -keskus, Maaseutuelinkeinot-vastuualue

Iisalmen kaupunginhallitus

Iisalmen rakennusvalvontaviranomainen

Iisalmen kaupunki
p. 017 272 31
kirjaamo@iisalmi.fi,
etunimi.sukunimi@iisalmi.fi

Iisalmen terveydensuojeluviranomainen
Pohjois-Savon pelastuslaitos
Ympäristönsuojelupalvelut/Iisalmen toimipiste

Liitteet

Päätöksen liite

Oheisaineisto

Sijaintikartta
Ilmoitushakemus

MUUTOKSENHAKU

Lainvoimaisuus

Päätöksen antopäivä 21.10.2024

Kuulutuksen julkaisupäivä 21.10.2024

Valitusaika päättyy 27.11.2024

Päätös on lainvoimainen 28.11.2024 jos päätökseen ei haeta muutosta.

Pöytäkirja nähtävänä

Pöytäkirja on laitettu nähtäville 14.10.2024 Iisalmen kaupungin verkkosivuille
<http://julkaisu.iisalmi.fi>

Tiedoksianto

Asianosaiset: Sirviö Henna ja Perttu

✉ Annettu tiedoksi sähköisesti

Päivämäärä: 11.10.2024

Vastaanottajat: Sirviö Henna ja Perttu, Pohjois-Savon ELY-keskus, Iisalmen kaupunginhallitus, Iisalmen kaupunki/
rakennusvalvontaviranomainen, Iisalmen kaupunki/Terveysturvaviranomainen, Pohjois-Savon pelastuslaitos, Iisalmen kaupunki/Ympäristönsuojelupalvelut

Ylä-Savon ympäristölautakunta
PL 10, Riistakatu 5 B,
74101 IISALMI

Liite 2 Sivu 1 / 13
ILMOITUSPÄÄTÖS

Ilmoituspäätös eläinsuojalle, Välipelto 140-413-11-26 ja Lampela 140-413-11-55-tilat, Iisalmi

Valmistelija: ympäristönsuojelutarkastaja Maarit Walta, puh. 0400 144 453

1. ASIA

Päätös ympäristönsuojelulain 115 a §:n yleisen ilmoitusmenettelyn mukaisesta eläinsuojan toiminnasta.

Ilmoitus koskee eläinsuojan toimintaa Iisalmen kaupungin Nerkoon kylässä, tiloilla Välipelto 140-413-11-26 ja Lampela 140-413-11-55.

2. ILMOITTAJA

Henna ja Perttu Sirviö
Kirmantie 219
74520 IISALMI

Yhteyshenkilönä toimii Perttu Sirviö puhelin 0503236191
Liike- ja yhteisötunnus: 2375305-6
Tilatunnus: 140007069
Eläinsuojan karttakoordinaatit I: 515623 P: 7041842 (ETRS-TM35FIN).

Tilan omistavat hakijat.

3. ILMOITUKSEN KÄSITTELEMISEN PERUSTE JA VIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Tilalla on tällä hetkellä Itä-Suomen aluehallintoviraston 17.12.2010 myöntämä ympäristölupa.

Toiminnan laajentaminen edellyttää ilmoituksen käsittelyä.

Lain ympäristönsuojelulain muuttamisesta (1166/2018) liitteen 4 kohdan 5) mukaan eläinsuoja, joka on tarkoitettu vähintään 50 ja alle 300 lypsylehmälle on ilmoitusvelvollinen.

Valtioneuvoston asetuksen ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019) mukaan eläinsuoja, jonka eläinyksikkömäärä on 1879,5 ja lietalantaloiden katteena toimii kuoretuma, vähimmäisetäisyys häiriintyviin kohteisiin on 350 metriä. Eläinsuoja, eläinsuojan laajennusosa ja ympärivuotisesti ulkona kasvatettavien eläinten säänsuoja on sijoitettava vähintään 50 metrin etäisyydelle vesistöstä.

Ympäristönsuojelulain (527/2014, muutos 1166/2018) 22 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee ilmoituksen.

Iisalmen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimii Ylä-Savon ympäristölautakunta.

Ylä-Savon ympäristölautakunta
PL 10, Riistakatu 5 B,
74101 IISALMI

Liite 2 Sivu 2 / 13
ILMOITUSPÄÄTÖS

4. ILMOITUKSEN VIREILLETULO

Ilmoitus on tullut vireille 31.5.2024. Hakemus on osittain korvattu uusilla versioilla 11.6.2024. Hakemusta on täydennetty 18.7.2024.

5. ALUEEN KAAVOITUS JA YMPÄRISTÖOLOSUHTEET

Alueen tarkin kaava on maakuntakaava 2030. Pohjois-Savossa on voimassa yhdeksän maakuntakaavaa, joista on koottu yhdistelmäkaava. Pohjois-Savon maakuntakaavassa 2030 eläinsuojia sijoittuu maatalousalueelle (MT 248). Alueella ei ole tarkempaa kaavaa.

Tilakeskus sijoittuu maatalousvaltaiselle haja-asutusalueelle Iisalmen kaupungin Ner-koon kylässä noin 8 kilometriä Iisalmen keskustasta kaakkoon. Eläinsuoja ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Tilan alueella ei ole arvokkaita luonto- tai maisemakohteita. Vajaa 5 ha pelloista sijaitsee luokitellulla pv-alueella.

Tilakeskus sijaitsee Vuoksen päävesistössä Iisalmen reitin (04.5) Onkiveden (04.5) valuma-alueella (Kirmanjoen valuma-alue 04.516). Kirmanjärvien ekologinen tila on luokiteltu tyydyttäväksi ja kemialliselta tilaltaan hyväksi. Lähin vesistö (Laakonpuro) sijaitsee noin 850 m etäisyydellä eläinsuojasta länteen.

Lähimmät vakituisesti asutut kiinteistöt sijaitsevat Tuomijoentien eläinsuojasta (jonne laajennus toteutetaan) noin 370 m lounaaseen (Päivänkämmen 140-413-11-24 ja Takasuo 140-413-9-37). Seuraavaksi lähin vakituisesti asuttu kiinteistö sijaitsee noin 430 m etäisyydellä lounaassa (Honkarinne 140-413-11-32). Sitä seuraavat lähimmät vakituisesti asutut kiinteistöt sijaitsevat noin 470 m etäisyydessä lounaaseen ja luoteeseen (Lehtola 140-413-9-69 ja Toivola 140-413-9-35). Muut alueen vakituisesti asutut kiinteistöt sijaitsevat yli 500 m etäisyydellä. Lähin vapaa-ajanasunto sijaitsee 460 m etäisyydellä koillisessa (Varpula 140-413-9-58). Muut alueen vapaa-ajanasunnnot sijaitsevat yli kilometrin etäisyydellä.

Lähellä ei ole luonnonsuojelualueita tai Natura-kohteita.

6. TOIMINNAN KUVAUS

Itä-Suomen aluehallintoviraston 17.12.2010 myöntämä ympäristölupa eläinsuojan toiminnalle. Tuomijoentien eläinsuojassa on luvan mukaisesti eläinpaikkoja 90 lypsylehmälle ja 30 vasikalle. Kirmantien tilakeskuksessa on ollut paikat 50 hieholle ja vasikoille. Yhteensä eläimiä on ollut 170 ja eläinyksiköissä 1208 ey. Suunnitellun laajennuksen jälkeen tilalla on eläinpaikat Tuomijoentiellä 140 lypsylehmälle ja 25 vasikalle alle 6 kk. Vanhassa tilakeskuksessa on olemassa olevat paikat 60 hieholle ja 25 6-12 kk ikäiselle vasikalle. Vanhassa tilakeskuksessa eläinsuojaa ei muuteta aiemmasta. Yhteensä eläimiä on 250 ja eläinyksiköissä 1879,5 ey.

Tilan eläimiä on kahdessa tilakeskuksessa, joissa molemmissa on yksi eläinsuojarakennus. Lypsylehmät (sis. umpilehmät) ja alle 6 kk ikäiset lehmävasikat ovat lypsykarjanavetassa Tuomijoentien tilakeskuksessa ja hiehot ja isommat vasikat ovat vanhassa tilakeskuksessa Kirmantiellä. Lypsylehmännavettaan rakennetaan nyt laajennusosa, jolloin eläimiä mahtuu eläinsuojaan enemmän.

Ylä-Savon ympäristölautakunta
PL 10, Riistakatu 5 B,
74101 IISALMI

Liite 2 Sivu 3 / 13
ILMOITUSPÄÄTÖS

Tilalle ei rakenneta uusia lantavarastoja. Tilalla on olemassa olevaa lietelannan varastointitilavuutta yhteensä 6100 m³. Tuomijoentiellä sijaitsee 3 600 m³ kuminen lietesäiliö ja Kirmantiellä 300 m³ lietesäiliö, jota käytetään pääosin kuivalantalasta tulevien sadevesien varastointiin. Tilalla on vuokrattuna betoniset etälietesäiliöt on 2 500 m³ ja 500 m³ (vuokrattu 140-425-39-4) ja sijaitsevat linnuntietä noin 4 km etäisyydellä.

Kuivalannan varastointitilavuutta on yhteensä 1 550 m³. Tilakeskuksessa Tuomijoentiellä on katettu 210 m³ ja Kirmantiellä kattamaton 840 m³ kuivalantala. Lisäksi on kattamaton etävarasto 500 m³ (vuokrattu 140-425-39-4) joka sijaitsee linnuntietä noin 4 km etäisyydellä. Kaikissa kuivalantaloissa on kuormausalueella betonilaatta.

Tilan eläimistä lietelannalla on 140 lypsylehmää. Lietelantaa syntyy laskennallisesti vuodessa noin 3 570 m³. Maituhuoneen pesuvedet 70 m³ ja säilörehun puristenesteet 20 m³ johdetaan lietesäiliöihin sekä lietesäiliöihin kertyy sadevettä 535 m³. Yhteensä lietesäiliötilavuutta tarvitaan 4 195 m³. Lypsylehmät ulkoilevat satunnaisesti, ei varsinaista laidunnusta. Eläimet ovat öisin sisällä ja laitumet eivät rajoitu vesistöön.

Kuivikelantamenetelmällä on hiehoja 60 ja vasikoita yhteensä 50 (25 alle 6 kk ikäisiä ja 25 6-12 kk ikäisiä). Kuivikelantaa syntyy vuodessa noin 1 199 m³. Lisäksi pilaantuneet rehut 50 m³ viedään kuivalantalaan. Sadevesiä kattamattomaan kuivalantalaan kertyy 6,4 m³. Yhteensä kuivalantalatilavuutta tarvitaan 1 255 m³.

Sekä lietesäiliöiden että kuivalantaloiden tilavuus on tilalla laskennallisesti riittävä 12 kk:n varastointiin.

Lanta käytetään lannoitteena tilan omilla pelloilla (73 ha) ja vuokrapelloilla (103 ha). Yhteensä lannan levitykseen on peltoa käytössä 176 ha. Eläinsuojan maksimieläinmäärän suhteen laskettuna lannan levitystä varten tarvitaan noin 132,7 ha peltoa. Laskenta perustuu lannan ravinnepitoisuuksiin ja se on esitetty valtioneuvoston asetuksessa 138/2019. Hakijalla on käytössään riittävästi peltopinta-alaa lannan levitykseen.

Tilalla on lannan levitykseen käytettävää peltoalaa 4,65 ha Peltosalmi-Ohenmäen luokitellulla pohjavesialueella, pohjaveden muodostumisalueen ulkopuolella. Näille pelloille levitetään kuivalantaa tai vastaavia lannoitevalmisteita.

Lannanlevitys tehdään nitraattiasetuksen (1250/2014), lannanlevityssuunnitelman ja tukiehtojen mukaisesti. Pilaantuneet rehut (50 m³) varastoidaan kuivalantalassa ja levitetään lannoitteeksi pelloille.

Tilalla tehdään rehu esikuivattuna sekä paaleihin 150 tonnia että betoniseen laakasii-loon 700 tonnia vuodessa. Paalit avataan kiinteäpohjaisella alustalla. Laakasii-losta puristeneste johdetaan 2 m³ umpikaivoon ja siirretään sieltä lietesäiliöön. Rehun säilöntään käytetään pääasiassa biologista säilöntäainetta.

Tilakeskuksen vesi tulee vesijohtoverkostosta.

Tilakeskuksessa on käytössä työkonien tankkausta varten 3 kpl maanpäällisiä lukittavia ja katoksessa olevien polttoainesäiliöitä (2400 m³, 2500 m³ ja 2000 m³). Säiliöissä on

Ylä-Savon ympäristölautakunta
PL 10, Riistakatu 5 B,
74101 IISALMI

Liite 2 Sivu 4 / 13
ILMOITUSPÄÄTÖS

sähköpumppu, joissa ylitäytönestin ja säiliöitä täytettäessä ylitäytönestin on säiliöautossa. Polttoainesäiliöt ovat betonisessa 8 m³ valuma-altaassa ja tankkauspaikalla on betonilaatta. Säiliön lähellä on imeytysmateriaalia mahdollisten vuotojen varalta. Tilalle suunnitellaan uusien säiliöiden hankintaa.

Muut öljytuotteet (200 l) ja jäteöljyt (150 kg) varastoidaan öljytynnyreissä korjaamohallissa betonilattialla, jossa ei ole viemärointiä. Tilalla käytettävät kemikaalit, kuten eläinsuojissa tarvittavat pesuaineet (500 l), desinfiointiaineet (100 l) ja eläinten lääkkeet (2 kg), säilytetään niille varatuissa, lukittavissa tiloissa. Rehun säilöntäaineet 3000 litraa säilytetään konteissa/tynnyreissä katoksessa betonilattialla omissa pakkauksissaan. Lannoitteita käytetään 50 tn vuodessa ja varastoidaan enintään 50 tn ja ne säilytetään suursäkeissä lavojen päällä peitettynä. Kasvinsuojeluaineita käytetään 100 litraa vuodessa, ne säilytetään varastohuoneessa, jossa ei ole viemärointiä. Ruiskutukseen käytetään urakoitsijaan joka tuo aineet mukanaan.

Tilalla muodostuu sekajätettä arviolta 3000 kg vuodessa ja jäte varastoidaan jäteastiassa ja toimitetaan järjestetyn jätteenkuljetuksen kautta asianmukaiseen käsittelyyn. Maatalouden muoveja kertyy 5 tonnia vuodessa ja paalimuovit säilytetään kasassa peitettynä betonialustalla tai häkeissä, ja luovutetaan Suomen maatalousmuovikierrätykseen. Metallirohua säilytetään kasalla ja toimitetaan metallinkeräykseen hyödynnettäväksi. Jäteöljyt ja muut öljyiset jätteet (yht. 170 kg) sekä akut ja paristot (yhteensä 100 kg) toimitetaan Ylä-Savon jätehuollolle vähintään kerran vuodessa. Kuolleet eläimet säilytetään betonisessa raatokuopassa ja toimitetaan Honkajoki Oy:lle. Tuomijoentien eläinsuojan yhteydessä on kompostoiva kuivakäymälä.

Tila sijaitsee maatalousvaltaisella haja-asutusalueella. Toiminta on normaalia maataloustoimintaa, josta syntyvät haju-, melu- ja pölypäästöt ovat paikallisia ja ajoittaisia. Lähiympäristössä ei ole häiriöille herkkiä kohteita eikä merkittäviä luontokohteita. Eläinsuojien vaikutusalueella ei ole muita häiriötä aiheuttavia toimintoja kuten muita eläinsuojia. Toiminnasta aiheutuu jonkin verran normaalia koneiden ääniä esimerkiksi rehun sekoituksen ja rehunkorjuun yhteydessä. Hajuhaittoja saattaa syntyä lietteen sekoittamisessa ja levittämässä. Kuivina aikoina liikennöinti esim sadonkorjuun aikaan Tuomijoentiellä voi aiheuttaa pölyhaittoja, joita voidaan ehkäistä levittämällä kriittisiin kohtiin tiesuolaa.

Melu- ja pölyhaittoja syntyy pääosin tilan toimintaan liittyvästä liikenteestä. Maidon, eläinten lannan ja rehujen kuljetusten määrä on noin 4 krt/vrk. Tilalla käy maitoauto joka toinen päivä, pääasiassa yöaikaan. Eläinten siirtoja navetoiden välillä tehdään parikolme kertaa kuukaudessa omalla eläinten kuljetusvaunulla. Rehua navetoiden välillä ei juurikaan tarvitse siirtää, molemmilla navetoilla on omat rehuvarastot. Kuorma-auto liikennettä navetalle on noin kerran-kaksi viikossa erilaisten rehu/tarviketoimitusten muodossa. Henkilöautoliikennettä on kahdesta kolmeen autoa päivässä Kirmantieltä navetalle. Lietettä ja kuivalantaa siirretään vuokrasäiliöihin kuorma-autolla pääsääntöisesti 2 kertaa vuodessa (kevällä ja syksyllä). Sadenkorjuun aikaan liikennettä on enemmän, säilörehun korjuu kestää tyypillisesti kaksi-kolme päivää kerrallaan neljä kertaa vuodessa, yhteensä 10-12 päivää. Lisäksi viljankorjuu aiheuttaa elo-syyskuussa parin viikon ajan liikennettä, kun viljakuormia tuodaan navetalle säilöttäväksi.

Ylä-Savon ympäristölautakunta
PL 10, Riistakatu 5 B,
74101 IISALMI

Liite 2 Sivu 5 / 13
ILMOITUSPÄÄTÖS

Suurimmat eläinsuojien toimintaan liittyvät riskit ovat tulipalot ja mahdolliset vuodot lantalasta ympäristöön. Tulipaloja ehkäistään tarkkailemalla sähköasennuksia ja pitämällä valaisimet yms. sähkölaitteet puhtaana pölystä ja liasta. Jauhesammuttimia on sijoitettu traktoreihin, eläinsuojaan, konehalliin ja asuinrakennukseen. Häiriötilanteiden varalle on laadittu pelastus- ja varautumissuunnitelma. Polttoainekatoksessa on valuma-allas ja kuiviketta imeytystä varten. Riski polttoaineen pääsystä ympäristöön on vähäinen. Vuodoista ilmoitetaan viranomaisille. Lietesäililötilavuutta on riittävästi, jolloin ylitäyttöä ei pääse tapahtumaan. Lietesäiliöstä on matkaa lähimpään valtaojaan useita kymmeniä metrejä, joten lannan pääseminen vesistöön on epätodennäköistä. Tilalla on aggregaatti sähkökatkojen varalle. Tarttuvia eläintauteja ehkäistään haittaeläimiä torjumalla, tautisululla ja tarjoamalla eläinsuojissa vieraileville henkilöille suojavarusteet.

Lietesäiliöiden ja lantaloiden yleiskunto ja rakenteet tarkastetaan vuosittain säiliöiden tyhjentämisen yhteydessä. Samalla tehdään mahdolliset huoltotoimenpiteet. Havaitut vauriot korjataan välittömästi. Rehuvarastojen pohjan ja seinien rakenteet tarkastetaan vuosittain niiden tyhjennettyä ja tarvittavat korjaukset tehdään ennen rehun korjuuta. Muiden varastotilojen, kuten polttoainekatoksen, tilaa tarkkaillaan säännöllisesti ja korjaukset tehdään tarpeen mukaan.

Parasta käyttökelpoista tekniikka ilmoituksen mukaan toiminnassa on se, että lannan levityksessä käytetään urakoitsijaa, jolla on sijoittava levityskalusto ja traktorissa automaattiohjaus. Väkilannoitteiden levityksessä käytetään urakoitsijaa, jolla on käytössä gps-ohjattu levitin. Lantala kuorettuu nopeasti turvekuivituksen takia ja lantala sekoitetaan vain kaksi-kolme kertaa vuodessa. Tilan lannan käsittelyä Suomen lantakaasu oy:n biokaasulaitoksessa selvitetään ja sopimus tehdään, jos se on mahdollista. Ruokintaa seurataan tarkasti ja tarvittaessa säädetään niin, että fosforin tai valkuaisen ylikuokintaa ei tapahdu.

7. ILMOITUKSEN KÄSITTELY

7.1 Kuulutus

Ilmoitus on annettu tiedoksi kuuluttamalla Iisalmen kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla 24.7. – 30.8.2024. Kuulutuksesta on lisäksi annettu tieto erikseen niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee (eläinsuojan vaikutusalue 600 m).

7.2 Lausunnot

Ilmoituksesta pyydettiin lausunto ympäristönsuojelulain 42 § kohdan 2) mukaisesti sijaintikunnan terveydensuojeluviranomaiselta.

Iisalmen terveydensuojeluviranomainen on 12.9.2024 saapuneessa lausunnossaan todennut mm. seuraavaa:

”Uusi navettarakennus sijoittuu olemassa olevan tilakeskuksen alueelle, eikä toiminnasta oleteta aiheutuvan uusia merkittäviä melu- tai hajuhaittoja naapurustoon. Pölyhaittojen vähentämiseksi on esitetty tiesuolausta tarpeen vaatiessa.

Ylä-Savon ympäristölautakunta
PL 10, Riistakatu 5 B,
74101 IISALMI

Liite 2 Sivu 6 / 13
ILMOITUSPÄÄTÖS

Alue on Ahmon vesiosuuskunnan vahvistetun vesijohtoverkoston toiminta-alue. Lähi-alueen kiinteistöt ovat laajasti liittyneet vesijohtoverkkoon (paikkatietojärjestelmän tietojen perusteella).

Terveysvalvonnalla ei ole hakemuksesta huomautettavaa.”

7.3 Muistutukset ja mielipiteet

Ilmoituksen johdosta ei jätetty muistutuksia tai mielipiteitä.

7.4 Vastine

Ilmoittajalle annettiin mahdollisuus jättää vastine annettuun lausuntoon.

Ilmoittaja ei antanut vastinetta lausunnosta.

8 YLÄ-SAVON YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN RATKAISU

Ylä-Savon ympäristölautakunta myöntää Henna ja Perttu Sirviölle ympäristönsuojelulain 115 a §:n mukaisen ilmoituspäätöksen eläinsuojan toiminnan laajentamiseen lisälmen kaupungin tilalla Välipelto (140-413-11-26) ja olemassa olevaan toimintaan tilalla Lampela (140-413-11-55).

Päätöksen saajan on noudatettava toiminnassaan ilmoituksessa ja sen liitteissä sitovasti esittämiään tietoja ja tässä päätöksessä annettuja määräyksiä.

Tämä päätös kumoaa Itä-Suomen aluehallintoviraston 17.12.2010 (Dnro ISAVI/236/04.08/201) myöntämän ympäristöluvan.

9. MÄÄRÄYKSET

9.1. Eläinsuojaan saa yhteensä sijoittaa kerrallaan enintään 1879,5 eläinyksikköä vastaavan eläinmäärän. Eläinpaikkojen ikäjakaumaa voidaan muuttaa edellyttäen, että lannantuoto tai muut ympäristövaikutukset eivät keskimäärin ylitä edellä mainitun eläinyksikkömäärän lannantuotantoa ja ympäristövaikutuksia.

Perustelut: Ilmoitus on hyväksytty eläinsuojan enimmäispaikkaluvun mukaisesti (140 lypsylehmää, 60 hiehoa, 25 6-12 kk ikäistä vasikkaa ja 25 alle 6 kk ikäistä vasikkaa). Eläinten ikäjakaumakohtaiset määrät saattavat vaihdella kulloisenkin tuotantotilanteen mukaisesti sekä eläinaineksen uusimisen yhteydessä. Toimintaa tulee kuitenkin harjoittaa päätöksen perusteena olevien eläinten yhteenlasketun eläinyksikkömäärän puitteissa siten, että tuotanto tai muut ympäristövaikutukset eivät ylitä yllä mainitun eläinyksikkömäärän lannantuotantoa tai muita ympäristövaikutuksia. (YSL 52 §)

Ylä-Savon ympäristölautakunta
PL 10, Riistakatu 5 B,
74101 IISALMI

Liite 2 Sivu 7 / 13
ILMOITUSPÄÄTÖS

9.2. Lantavarastojen tulee riittää 12 kuukauden lantamäärän varastointiin.

Perustelut: Lannan varastointitilavuuksien tulee vastata 12 kuukauden laskennallista varastointitilavuutta laidunnus huomioiden. Varastotilavuudessa on otettava huomioon eläinsuojan pesuvedet ja avoimiin säiliöihin kertyvät sadevedet. Hakijan käytössä on laskennallisesti riittävästi varastointitilavuutta 12 kk:n ajaksi sekä lietelannan että kuivikelannan osalta. (YSL 7-8, 16–17, 52 §, VNA 1250/2014 5 §)

9.3. Eläinsuojien rakenteet sekä lantavarastojen rakenteet tulee ylläpitää vesitiiviinä siten, etteivät lanta ja muut siellä muodostuvat nesteet pääse valumaan pohjaveteen ja muualle ympäristöön. Rakenteet on pidettävä kunnossa ja tarkastettava vuosittain. Lantatilat on tyhjennettävä ja niiden kunto on tarkastettava vuosittain. Rakenteiden ja laitteiden on oltava sellaisia, ettei lantalan tyhjennyksen ja lannan siirtojen ja kuljetuksen aikana pääse tapahtumaan vuotoja. Mahdolliset vuodot on siistittävä.

Tilan liete- ja kuivalantavarastojen edustoilla on oltava kovapohjaiset kuormausalustat.

Perustelut: Tiiviit rakenteet, lantavarastojen tyhjennys ja lannan kuljetus asiamukaisin laittein sekä määräys lietelantalan rakenteista estävät lannan ja muiden jätevesien pääsyn maaperään ja pohjaveteen sekä ympäristön likaantumisen. Vuosittaisilla tarkastuksilla varmistetaan rakenteiden kunto ja mahdolliset vauriot havaitaan ja korjataan mahdollisimman nopeasti. Asetuksen 7 §:n 5 momentin mukaan lannan kuormausalustan tulee olla kovapohjainen. (YSL 7-8, 16–17, 52 §, NaapL 17–18 §, JäteL 13 §, VNA 1250/2014 5, 7 §)

9.4. Lanta on hyödynnettävä suunnitelmallisesti. Lannan levitykseen tulee olla riittävästi peltopinta-alaa, joka lasketaan eläinsuojan todellisen eläinmäärän perusteella. Ilmoituksen mukaisella maksimieläinmäärällä 1897,5 peltoa tulee olla 132,7 ha. Tai lannan hyödyntämiseen muulla tavoin on oltava asianmukaiset kirjalliset sopimukset.

Talousveden hankintaan käytettävien kaivojen ja lähteiden ympärille on jätettävä maaston korkeussuhteista, kaivon rakenteesta ja maalajista riippuen vähintään 30–100 m levyinen suojavyöhyke käsittelemättä kotieläinten lannalla.

Perustelut: Lannan levitykseen soveltuva peltopinta-ala lasketaan Valtioneuvoston asetuksen 138/2019 liitteen 2 mukaisesti. Hakijalla on käytettävissä riittävästi peltohehtareja lannan levitykseen.

Valtioneuvoston antaman asetuksen eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014) mukaan talousveden hankintaan käytettävien kaivojen ja lähteiden ympärille jätetään maaston korkeussuhteista, kaivon rakenteesta ja maalajista riippuen vähintään 30–100 metrin levyinen suojavyöhyke käsittelemättä kotieläinten lannalla. (YSL 6-8, 14–17, 52, 58 §, NaapL 17–18 §, JäteL 13 §, VNA 1250/2014 10 §)

9.5. Kemikaalien, rehujen ja jätteiden (lanta ja pilaantunut rehu mukaan lukien) varastoinnista ja käsittelystä ei saa aiheutua terveyshaittaa, epäsiisteyttä, roskaantumista, kohtuutonta hajuhaittaa tai maaperän, pohja- tai pintavesien pilaantumisvaaraa eikä

Ylä-Savon ympäristölautakunta
PL 10, Riistakatu 5 B,
74101 IISALMI

Liite 2 Sivu 8 / 13
ILMOITUSPÄÄTÖS

muutakaan haittaa ympäristölle. Kemikaalit ja vaaralliset jätteet on varastoitava tiivis-pohjaisessa varastossa, josta mahdolliset vuodot voidaan kerätä talteen.

Kuolleet eläimet on varastoitava ennen poiskuljetusta tiivispohjaisella alustalla siten, että varastoinnista ei aiheudu valumia ympäristöön eikä karpäs- tai hajuhaittaa. Jos kuolleita eläimiä varastoidaan vähintään kolme vuorokautta, tulee varastointiin käytetyn tilan olla jäähdytetty tai sen lämpötilan on muutoin oltava riittävän matala, jotta raadot säilyvät pilaantumattomina.

Perustelut: Määräyksellä estetään maaperän ja pinta- ja pohjavesien pilaantumista. Kemikaalien, kuten torjunta- ja pesuaineiden varastoinnissa ja käytössä tulee ottaa huomioon kunkin valmisteiden käyttöturvallisuusohjeissa annetut määräykset.

Eläinjätteen varastoinnista ei saa aiheutua maaperän tai pohjaveden pilaantumisen vaaraa eikä terveyshaittaa. (YSL 16–17, 52 §, JäteL 12–13, 72 §, NaapL 17 §, VNA 1250/2014 7 §, VNA 138/2019 7–8 §, Ylä-Savon jätehuoltomääräykset)

9.6. Polttonestesäiliöt tulee olla sijoitettuna tiivispohjaiselle alustalle sekä koneiden tankkauspaikka tulee olla tiivis, siten että mahdolliset säiliön vuodot ja tankkauksen yhteydessä syntyvät roiskeet on mahdollista kerätä talteen. Jotta mahdolliset säiliön vuodot voidaan kerätä talteen, tulee säiliöiden olla esimerkiksi valuma-altaallisia säiliöitä tai valuma-altaassa katoksessa. Suoja-altaaseen tulee mahtua 110 % suurimman säiliön tilavuudesta. Alle 5 m³ kaksivaippasäiliöllä voidaan erillinen suoja-allas korvata sijoittamalla säiliö nestetiiviiksi rakennetulle riittävän suurelle tasaiselle alustalle. Kaksivaippasäiliössä, jonka rakenne on sellainen, että mahdollinen ylitäyttö ohjautuu uloimman vaipan sisälle, voidaan tiivis alusta korvata kovapohjaisella alustalla, mutta tankkauspaikan tulee olla tiivis.

Polttonestesäiliöt tulee olla varustettuna laponestolla, tyyppikilvellä, lukituksella sekä ylitäytönestolla. Polttonestesäiliöiden kunto on tarkastettava riittävän usein ja tarvittaessa huollettava. Säiliöiden läheisyydessä tulee olla riittävästi imeytysainetta polttoainevuotojen varalle. Mahdollisessa vahinkotilanteessa maahan päässyt öljy on kerättävä välittömästi talteen. Säiliöön törmäminen on estettävä suojauksin.

Polttoaineen varastointi tulee saattaa tämän määräyksen mukaiseksi tarvittaessa uudemalla säiliöt tai teettämällä niihin tarkastus TUKESin hyväksymällä tarkastajalla 31.12.2025 mennessä.

Perustelut: Polttonestesäiliöiden ja -varastojen tulee soveltua käyttötarkoitukseensa. Säiliöiden tulee olla 2-vaippasäiliöitä, valuma-altaallisia säiliöitä tai valuma-altaassa katoksessa. Tiivispohjainen alusta mahdollistaa vuotojen nopean havaitsemisen ja vuotojen poistamisen riittävän ajoissa ennen kuin polttoaine pääsee maaperään. Vaadittava tiivis, polttoaineiden liuottavat vaikutukset kestävä alusta ja tankkausalue voi olla muun muassa teräsbetonia, asfalttia tai muovikalvoa. Muovikalvon täytyy olla 1.0 mm paksuista HDPE-kalvoa tai ominaisuuksiltaan vastaavanlaista tiivistyskalvoa, kuten esimerkiksi joustavampaa LLDPE-kalvoa, monikerroskalvoa tai ns. EIA-kalvoa. Polttonestesäiliöiden varustus pienentää säiliön täyttämisen tai tankkaamisen yhteydessä syntyvää öljyvuotoriskiä. (YSL 15–17, 52 §)

Ylä-Savon ympäristölautakunta
PL 10, Riistakatu 5 B,
74101 IISALMI

Liite 2 Sivu 9 / 13
ILMOITUSPÄÄTÖS

9.7. Toimintaa on harjoitettava siten, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Hyötykäyttöön kelpaavat jätteet on lajiteltava ja toimitettava niille tarkoitettuihin keräyspaikkoihin. Hyötykäyttöön kelpaamaton jäte on toimitettava jätekeskukselle, jolla on ympäristölupa jätteen käsittelyyn. Vaarallisia jätteitä ei saa sekoittaa keskenään tai niihin ei saa sekoittaa muuta jätettä tai ainetta siten, että siitä voi aiheutua haittaa terveydelle, ympäristölle tai öljyjätehuollon järjestämiselle. Vaaralliset jätteet on toimitettava vähintään kerran vuodessa vaarallisen jätteen käsittelyyn. Jätteiden käsittelyssä on noudatettava voimassa olevia Ylä-Savon jätehuoltomääräyksiä.

Perustelut: Jätteen synnyn ehkäiseminen on jätelain keskeinen tavoite, minkä takia jätteet on hyödynnettävä mahdollisuuksien mukaan. Jätteen haltijaa koskevat jätelain 8 §:n mukaiset yleiset velvollisuudet noudattaa lain etusijajärjestystä, jätelain 12 §:n mukaiset selvilläövelvollisuudet sekä jätelain 13 §:n mukaiset jätehuollon huolehtimisvelvollisuudet. Valtioneuvoston jätteistä antaman asetuksen mukaan jätteet on koottava, pakattava ja merkittävä siten, että niille voidaan järjestää asianmukainen jätehuolto. Lämmityskattilassa poltettavaksi soveltuvat jätteet (käsittelemätön ja puhdas puujäte sekä sytykkeenä pieninä määrinä esim. paperi ja pahvi) voidaan polttaa. Muiden jätteiden polttaminen on kielletty. Poltettava puu ei saa sisältää halogenoituja orgaanisia yhdisteitä tai raskasmetalleja. Näitä yhdisteitä saattaa olla puunsuoja- tai pintakäsittelyssä puussa. (YSL 52, 58 §, JäteL 6, 8, 12-13, 15-17, 72 §, Ylä-Savon jätehuoltomääräykset)

9.8. Ilmoittajan on oltava riittävästi selvillä toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisestä ja varauduttava tilan oloihin soveltuvan tällaisen tekniikan käyttöönottoon.

Perustelut: Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä aiheuttamiensa haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista ja sen takia seurattava parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä. (YSL 6-8, 52 §, YSA 15 §)

9.9. Eläinsuojan ja lantavarastojen rakenteiden tarkkailusta, huolloista ja korjauksista on pidettävä kirjaa, johon merkitään tarkastuksen ajankohdat, tehdyt havainnot ja tehdyt huoltotoimet.

Toiminnanharjoittajan on ylläpidettävä vuosittain seurantatietoja eläinsuojan toiminnasta:

- 1) eläinten määrä;
- 2) toiminnassa vuosittain muodostuva lannan kuutiometrimäärä eläinlajeittain ja lantatyypeittäin;
- 3) lannan toimituspaikat tai vastaanottajat ja lannan toimittamisen ajankohdat eläinlajeittain ja lantatyypeittäin;
- 4) uudet tai muuttuneet lannan levitykseen käytettävät peltoalat ja sopimukset; sekä
- 5) ympäristöluvanvaraiseen laitokseen vuosittain toimitettavien ja haudattujen kuolleiden eläinten määrä kappaleina tai tonneina ja toimitusten ajankohdat.
- 6) Toiminnassa vuosittain syntyvät jätteet: jätelaji, jätteiden määrä ja toimituspaikat sekä käsittelymenetelmän kuvaus.

Ylä-Savon ympäristölautakunta
PL 10, Riistakatu 5 B,
74101 IISALMI

Liite 2 Sivu 10 / 13
ILMOITUSPÄÄTÖS

Seurantatiedot on säilytettävä viiden vuoden ajan ja pyydettyä esitettävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Tilalla tapahtuvista muutoksista on ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Häiriötilanteista, jotka saattavat aiheuttaa merkittävää ympäristöhaittaa, on ilmoitettava välittömästi ympäristönsuojeluviranomaiselle. Ilmoitus tulee tehdä esimerkiksi lietesäiliön rikkoutuessa.

Perustelut: Määräykset tuotantoon liittyvien rakennusten ja rakenteiden tarkkailusta annetaan ympäristön pilaantumisen estämiseksi. Määräykset toiminnan seurannasta ja muutosten ilmoittamisesta ovat tarpeen toiminnan valvomiseksi. Raportointi tulee tehdä ensisijaisesti sähköisen järjestelmän kautta. Jätekirjanpidosta tulee löytyä jätelajikkeen nimi ja jättekoodi, jätteiden määrä (tonneina tai kiloina), jätteen vastaanottajan nimi, y-tunnus ja osoite ja käsittelymenetelmän R/D-koodi ja kuvaus kuten jätteen toimitus jäteasemalle. (YSL 8, 62, 94, 170 §, JäteL 12, 118–122 §, VNA 138/2019 9 §)

9.10. Toiminnan pysyvästä tai pitkäaikaisesta lopettamisesta tai toiminnan oleellisesta muuttumisesta on hyvissä ajoin ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Tilalla tapahtuvista muutoksista on ilmoitettava suunnitelmiseen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle etukäteen kirjallisesti. Tällaisia muutoksia ovat esimerkiksi eläinmäärän muutokset, jaloittelualueen perustaminen tai lannan käsittelyn muutokset kuten lannan toimittaminen biokaasulaitokseen tai separoinnin aloittaminen.

Perustelut: Määräys on tarpeen tiedonkulun varmistamiseksi ja valvonnan mahdollistamiseksi. Valtioneuvoston asetuksessa on määrätty jaloittelualueiden perustamisesta. Suunnitelmien toimittamisella etukäteen voidaan varmistaa, että asetuksen vaatimukset täyttyvät. Muutokset lannankäsittelyssä voivat vaikuttaa lannan varastointilavuuksien tarpeeseen tai tarvittavaan lannanlevitysalaan. Eläinmäärän muutos voi laukaista ilmoitusmenettelyn muutoksen tarpeen. (VNA 138/2019 9 §)

10. RATKAISUN PERUSTELUT

Kun toimintaa harjoitetaan ilmoituksessa ja sen liitteissä sekä tässä päätöksessä esitetyllä tavalla ja noudatetaan päätöksen määräyksiä, toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset.

Ympäristölautakunta katsoo, että toiminnasta ei aiheudu toiminnan laatu, lupamääräykset ja sijoituspaikka huomioon ottaen terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä eräistä naapurussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Toiminta täyttää jätelain vaatimukset.

Valtioneuvoston asetuksen ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019) mukaan eläinsuoja, jonka eläinyksikkömäärä on 1879,5 ja lietelantaloiden katteena toimii kuoretuma, vähimmäisetäisyys häiriintyviin kohteisiin on 350 metriä. Eläinsuoja, eläinsuojan laajennusosa ja ympärivuotisesti ulkona kasvatettavien eläinten säänsuoja on

Ylä-Savon ympäristölautakunta
PL 10, Riistakatu 5 B,
74101 IISALMI

Liite 2 Sivu 11 / 13
ILMOITUSPÄÄTÖS

sijoitettava vähintään 50 metrin etäisyydelle vesistöistä. Lähimmät häiriintyvät kohteet ovat noin 370 metrin etäisyydellä. Vesistöjä ei ole 50 metrin etäisyydellä.

Edellytykset ilmoituksen hyväksymiselle ovat olemassa.

11. VASTAUS YKSILÖITYIHIN VAATIMUKSIIN JA LAUSUNTOIHIN

Muistutuksia ja mielipiteitä ei ole jätetty.

Kunnan terveydensuojeluviranomaisen lausunto

Kunnan terveydensuojeluviranomaisen lausunto on huomioitu soveltuvin osin määräyksissä (9.1, 9.2, 9.3, 9.4 ja 9.5) ja päätöksen perusteluissa ilmenevällä tavalla.

12. ILMOITUSPÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Päätös on voimassa toistaiseksi. Toiminnan olennaiseen laajentamiseen tai muuttamiseen on haettava ympäristölupa tai tehtävä ympäristönsuojelulain mukainen ilmoitus. (YSL 29, 87, 115 a §)

13. ASETUSTEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan tätä ilmoituspäätöstä ankarampia säännöksiä tai ilmoituspäätöksestä poikkeavia säännöksiä ilmoituspäätöksen voimassaolosta, on asetusta noudatettava. (YSL 70 §)

14. PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeen (21.10.2024).

Tämä päätös on lainvoimainen 28.11.2024, jos päätökseen ei haeta muutosta. Ilmoituspäätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta (YSL 115 d §).

15. SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (YSL 527/2014, muutos 1166/2018)

Ympäristönsuojeluasetus (YSA 713/2014, muutos 50/2019)

Jätelaki (JäteL 646/2011, muutos 714/2021)

Laki eräistä naapuruussuhteista (NaapL 26/1920)

Valtioneuvoston asetus ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019)

Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (VNa 1250/2014)

Lisäksi on otettu huomioon:

Iisalmen kaupungin ympäristönsuojelumääräykset 30.5.2012,

Ylä-Savon jätehuoltomääräykset 1.7.2023,

Maa- ja metsätalousministeriön rakentamismääräykset ja -ohjeet:

Ylä-Savon ympäristölautakunta
PL 10, Riistakatu 5 B,
74101 IISALMI

Liite 2 Sivu 12 / 13
ILMOITUSPÄÄTÖS

MMM asetus tuettavaa rakentamista koskevista ympäristönsuojeluvaatimuksista (606/2023), jota täydentää ohjeistus Kotieläinrakennusten ympäristöhuolto (MMM-RMO C4, 7.1.2001)

Ratkaisu on tehty vireilletulo ajankohtana voimassa olleen lainsäädännön mukaisesti.

16. KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Koska ilmoitus on tullut vireille 31.5.2024 ja eläinmäärä on 1879,5 ey, ilmoituspäätöksen saajalta peritään eläinsuojan ilmoituksen käsittelystä 2700 euroa Ylä-Savon ympäristönsuojelupalveluiden asiakasmaksujen 2024 mukaisesti.

Kuulutuskustannukset peritään todellisten kulujen perusteella.

17. PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Ylä-Savon ympäristölautakunta tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen lisälmen kaupungin verkkosivuilla: www.iisalmi.fi.

17.1 Päätös

Ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaan ilmoituspäätös on toimitettava ilmoittajalle ja niille, jotka ovat päätöstä erikseen pyytäneet sekä valvontaviranomaisille ja asiassa yleistä etua valvoville viranomaisille. Päätös toimitetaan seuraaville:

- Henna ja Perttu Sirviö
- Pohjois-Savon ELY-keskus, Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
- Pohjois-Savon ELY -keskus, Maaseutuelinkeinot-vastuualue
- Iisalmen kaupunginhallitus
- Iisalmen rakennusvalvontaviranomainen
- Iisalmen terveydensuojeluviranomainen
- Pohjois-Savon pelastuslaitos
- Ympäristönsuojelupalvelut/Iisalmen toimipiste

17.2. Tieto päätöksestä

Ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaan ilmoituspäätöksen antamisesta on lisäksi ilmoitettava niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat sitä erikseen pyytäneet sekä niille, joille ympäristönsuojelulain 44 §:n 2 momentin mukaan annettu ilmoituksesta erikseen tieto. Tieto päätöksestä toimitetaan seuraaville:

- Ne, joille on annettu tieto ilmoituksesta
- muistuttajat

18. PÄÄTÖKSEN ANTOPÄIVÄ, JULKAISUPÄIVÄ JA PÄÄTÖKSEN TIEDOKSISAANTIPÄIVÄ

Päätöksen antopäivä on 21.10.2024

Kuulutuksen julkaisupäivä on 21.10.2024

Ylä-Savon ympäristölautakunta
PL 10, Riistakatu 5 B,
74101 IISALMI

Liite 2 Sivu 13 / 13
ILMOITUSPÄÄTÖS

Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7.) päivänä päätöksen julkaisemisajankohdasta eli 28.10.2024.

19. MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen haetaan muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen tiedoksisaannista sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy 27.11.2024.

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle osoitteeseen PL 204, 65101 VAASA. Valitusosoitus on liitteenä.

Ilmoituspäätös annetaan Iisalmen kaupungin ilmoitustaululle asetettavassa kuulutuksessa mainittuna päivänä (julkipano), jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon.

MUUTOKSENHAKU VIRANOMAISEN PÄÄTÖKSESTÄ

1. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta

- 1 A. Päätöksestä ei saa tehdä kunnallisvalitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.
- 1 B. Hallintopäätöksestä ei saa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 6 § 2 momentin mukaan hakea muutosta valittamalla.
- 1 C. Päätöksestä ei saa tehdä hankintalain mukaista hankinto-oikaisua, koska uudella päätöksellä ei ole muutettu tarjouksen tehneiden oikeudellista asemaa.
- 1 D. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta muulla perusteella.

2. Oikaisuvaatimus

Päätökseen tyytymätön saa hakea päätökseen oikaisua, kuntalaki 134,1 §.

Oikaisuvaatimuksessa on oltava

- vaatimus perusteineen
- vaatimuksentekijän yhteystiedot sekä mahdollinen sähköpostiosoite, johon asiaa koskevat kirjeet ja päätökset voi lähettää
- tekijän allekirjoitus. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimus toimitetaan oikaisuvaatimusajassa aukioloaikana 9 -15.30

Iisalmen kaupunki / kirjaamo

PL 10 / Pohjolankatu 14, 74101 IISALMI

kirjaamo@iisalmi.fi

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsen ja kuntalainen 137 § 2 momentissa tarkoitettu kunta on saanut päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosainen on saanut päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmantena päivänä sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkipäivä, saa valituksen toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

3. Kunnallisvalitus

Iisalmen kaupunki

p. 017 272 31

kirjaamo@iisalmi.fi,

etunimi.sukunimi@iisalmi.fi

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen, kuntalaki 135,2 §.

Valituksen saa tehdä asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa sekä kunnan jäsen. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Jos päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valitus toimitetaan valitusajassa aukioloaikana 8-16.15

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Minna Canthin katu 64, PL 1744, 70101 Kuopio

p. 029 56 42500, fax 029 56 4250,

ita-suomi.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa [https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/linkki toiseen palveluun](https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/linkki%20toiseen%20palveluun).

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsen ja kuntalain 137 § 2 momentissa tarkoitettu kunta on saanut päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosainen on saanut päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmantena päivänä sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valituksessa on oltava

- päätös, josta valitetaan sekä selvitys päivästä, josta valitusaika on alkanut
- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite, johon asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos päätös ei kohdistu valittajaan.
- valittajan tai muun laatijan allekirjoitus. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituksen, siinä on mainittava laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa tuomioistuinmaksulain mukaan (www.finlex.fi/tuomioistuinmaksulaki).

4. Hallintovalitus

Valittamalla saa hakea muutosta päätökseen, jolla viranomainen on ratkaissut hallintoasian tai jättänyt sen tutkimatta, laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 6,1 §.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Hallintovalituksen saa tehdä asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa sekä se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomainen saa valittaa myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi. Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saa hakea muutosta vain oikaisuvaatimuksen tekijä. Jos hallintopäätöstä on oikaisuvaatimusmenettelyssä muutettu tai se on kumottu, oikaisuvaatimukseen annetusta päätöksestä saa valittaa kaikki asianosaiset.

Valitus toimitetaan valitusajassa aukioloaikana 8-16.15

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Minna Canthin katu 64, PL 1744, 70101 Kuopio

p. 029 56 42500, fax 029 56 42501

ita-suomi.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa [https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/linkki toiseen palveluun](https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/linkki%20toiseen%20palveluun).

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Asianosainen on saanut päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmantena päivänä sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valituksessa on ilmoitettava

- valittajan nimi, ammatti, asuinpaikka ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite, johon asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan tai muun laatijan allekirjoitus. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituksen, siinä on mainittava laatijan ammatti, asuinpaikka ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.

Iisalmen kaupunki

p. 017 272 31

kirjaamo@iisalmi.fi,

etunimi.sukunimi@iisalmi.fi

Valitukseen on liitettävä

- päätös, josta valitetaan
- selvitys päätöksen tiedoksisaantipäivästä tai päivästä, josta valitusaika on alkanut
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jos niitä ei ole aikaisemmin toimitettu

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa tuomioistuinmaksulain mukaan (www.finlex.fi/tuomioistuinmaksulaki).

5. Muutoksenhaku kansallisen kynnysarvon alittavissa hankinnoissa

Hankintalain mukainen hankintaoikaisu ja kuntalain mukainen oikaisuvaatimus

Päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä annettuun ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintayksikölle hankintalain 133 § mukaisen hankintaoikaisun tai kuntalain 134 § mukaisen oikaisuvaatimuksen. Tämä voi tehdä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja ja osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa eli asianosainen. Kuntalain mukaisen oikaisuvaatimuksen voi lisäksi tehdä kunnan jäsen.

Hankintalailla tarkoitetaan lakia julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista.

Hankintaoikaisu ja oikaisuvaatimus toimitetaan oikaisuvaatimusajassa

aukioloaikana 9 - 15.30

Iisalmen kaupunki / kirjaamo

PL 10 / Pohjolankatu 14, 74101 IISALMI

kirjaamo@iisalmi.fi

Oikaisua on vaadittava 14 päivän kuluessa päätöksen tai muun ratkaisun tiedoksiannosta. Oikaisu on oltava perillä oikaisuajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Asianosainen on saanut hankintapäätöksen oheisasiakirjoineen tiedoksi

1. sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä sinä päivänä, jolloin päätös on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä muusta seikasta, jonka perusteella viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.
2. lähetettäessä postitse seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto on tapahtunut saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Kunnan jäsen ja kuntalain 137 § 2 momentissa tarkoitettu kunta on saanut päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joulukuun 25 päivä tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa oikaisuvaatimusviranomaiselle ensiksi seuraavana arkipäivänä.

Iisalmen kaupunki
p. 017 272 31
kirjaamo@iisalmi.fi,
etunimi.sukunimi@iisalmi.fi

Hankintaoikaisussa ja oikaisuvaatimuksessa on oltava

- vaatimus perusteluineen
- hakijan nimi ja kotikunta. Jos joku käyttää hakijan puhevaltaa tai hakemuksen laatija on joku muu, on hakemuksessa ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, johon asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää.
- hakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.
- päätös, johon oikaisua haetaan kopiona tai alkuperäisenä
- asiakirjat, joihin vedotaan
- valtakirja, jos asiamies ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

Hakemuksen voi tuoda kirjaamoon tai lähettää postitse tai sähköpostilla.

Hankinta-asiakirjojen julkiseksi tuleminen

Hankinta-asiakirjat tulevat julkisiksi siltä osin kuin ne eivät ole salassa pidettäviä, kun hankintasopimus on allekirjoitettu.

Asianosaisella on oikeus ennen hankintasopimuksen allekirjoitusta saada tieto toisen tarjoajan tarjouksen sisällöstä lukuun ottamatta liike- ja ammattisalaisuuksia. Asianosaiset saavat kuitenkin tiedot liikesalaisuutena pidetyistä hinnoista.

6. Muutoksenhaku kansallisen kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa

Hankintalain mukaiset hankintaoikaisu ja valitus markkinaoikeudelle.

Päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintalain 133 § mukaisen hankintaoikaisun tai hankintalain 145 § mukaisen valituksen markkinaoikeudelle.

Hankintalailla tarkoitetaan lakia julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista.

I Hankintaoikaisu

Hankintaoikaisua voi vaatia kirjallisesti hankintayksiköltä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa eli asianosainen.

Hankintaoikaisuvaatimus toimitetaan oikaisuvaatimusajassa aukioloaikana 9 - 15.30

Iisalmen kaupunki / kirjaamo

PL 10 / Pohjolankatu 14, 74101 IISALMI

kirjaamo@iisalmi.fi

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa päätöksen tai ratkaisun tiedoksisaannista. Hankintaoikaisu on oltava perillä oikaisuajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Asianosainen on saanut hankintapäätöksen oheisasiakirjoineen tiedoksi

1. sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä sinä päivänä, jolloin päätös on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä muusta seikasta, jonka perusteella viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.
2. lähetettäessä postitse seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytettä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto on tapahtunut saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisuvaatimuksen vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

Hankintaoikaisuvaatimuksessa on oltava

- vaatimukset perusteineen
- asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne ole hankintayksikön hallussa
- hakijan nimi ja kotikunta
- jos joku käyttää hakijan puhevaltaa tai hakemuksen laatija on joku muu, on hakemuksessa ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.

II Valitus markkinaoikeuteen

Valitusoikeus

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi valittaa markkinaoikeuteen päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tekemästä ratkaisusta, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Hankintalain 146 § mukaan markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee

- 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua
- 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin tai
- 3) sitä, että kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan tai dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea valittamalla muutosta, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa. Lupa on myönnettävä, jos

- 1) asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää tai
- 2) siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Valitusaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä, jollei toisin säädetä.

Valitus on **tehtävä 30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa.

Valitus on **tehtävä kuuden kuukauden kuluessa** hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Asianosainen on saanut hankintapäätöksen oheisasiakirjoineen tiedoksi

1. sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä sinä päivänä, jolloin päätös on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä muusta seikasta, jonka perusteella viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.
2. lähetettäessä postitse seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto on tapahtunut saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituksen sisältö

Valituksessa on oltava

- päätös, johon haetaan muutosta alkuperäisenä ja jäljennöksenä sekä selvitys tiedoksisaantipäivästä tai muu selvitys valitusajan alkamispäivästä
- vaatimukset ja niiden perusteet
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa
- puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymisen osalta selvitys, minkä vuoksi käsittelylupa tulee myöntää.
- hakijan nimi ja kotikunta
- jos joku käyttää hakijan puhevaltaa tai hakemuksen laatija on joku muu, on hakemuksessa ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.
- valtakirja, jos asiamies ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

Valitusviranomainen

Valitus markkinaoikeuteen toimitetaan sen aukioloaikana 8.00-16.15

Markkinaoikeus

Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

p. 029 56 43300, fax 029 56 43314, markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä. Itse tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensiksi seuraavana arkipäivänä.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Valittajan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle valittamisesta markkinaoikeuteen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Hankinta-asiakirjojen julkiseksi tuleminen

Hankinta-asiakirjat tulevat julkisiksi siltä osin kuin ne eivät ole salassa pidettäviä, kun hankintasopimus on allekirjoitettu.

Asianosaisella on oikeus ennen hankintasopimuksen allekirjoitusta saada tieto toisen tarjoajan tarjouksen sisällöstä lukuun ottamatta liike- ja ammattisalaisuuksia. Asianosaiset saavat tiedot liikesalaisuutena pidetyistä hinnoista.

Odotusaika hankintasopimuksen tekemiselle EU-kynnysarvon ylittävässä hankinnassa

Hankintayksikkö voi tehdä hankintasopimuksen EU-kynnysarvon ylittävässä hankinnassa aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedoksi hankintayksikön päätöksen ja valitusosoituksen markkinaoikeudelle.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu tuomioistuimessa tuomioistuinmaksulain mukaan.

7. Muutoksenhaku yksityisoikeudellisissa riita- tai rikosasioissa

Päätös sisältää yksityisoikeudellisia ratkaisuja, jotka on säädetty ratkaistavaksi myös muulla kuin hallinto- tai kunnallisvalituksella.

Päätöksiin haetaan muutosta kirjallisella haastehakemuksella

Pohjois-Savon kärjäoikeus, Oikeus- ja Poliisitalo

Suokatu 44, 70110 Kuopio / PL 44, 70101 Kuopio

p. 029 56 48503, 029 56 48500 vaihde, fax 029 56 48505

pohjois-savo.ko@oikeus.fi

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu tuomioistuimessa tuomioistuinmaksulain mukaan.

12. Hallintovalitus maa-ainesluvista

Valittamalla saa hakea muutosta päätökseen, jolla viranomainen on ratkaissut hallintoasian tai jättänyt sen tutkimatta, laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 6,1 §.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valitusoikeus on

- 1) asianosaisella
- 2) kunnan jäsenellä
- 3) rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät
- 4) toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät
- 5) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella sekä toiminnan vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella
- 6) muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella

Valitus toimitetaan valitusajassa aukioloaikana 8 - 16.15

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Minna Canthin katu 64, PL 1744, 70101 Kuopio

p. 029 56 42502, fax 029 56 42501

ita-suomi.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa [https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/linkki toiseen palveluun](https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/linkki%20toiseen%20palveluun).

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Valituksen voi lähettää postitse, faksina, sähköpostilla tai sähköisen asiointipalvelun kautta.

Tiedoksianto tapahtuu seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisajankohdasta. Asianosainen on saanut päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmantena päivänä sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valituksessa on ilmoitettava

- valittajan nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero sekä mahdollinen sähköpostiosoite, johon

Iisalmen kaupunki
p. 017 272 31
kirjaamo@iisalmi.fi,
etunimi.sukunimi@iisalmi.fi

asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan
- vaatimuksen perusteet
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan tai muun laatijan allekirjoitus. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituksen, siinä on mainittava laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, josta valitetaan
- selvitys päätöksen tiedoksisaantipäivästä tai päivästä, josta valitusaika on alkanut
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jos niitä ei ole aikaisemmin toimitettu
- asiamiehen valtakirja ellei päämies ole antanut valtuutusta suullisesti tuomioistuimessa, asiamies ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa tai valtuutettu ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai lupalakimies

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa tuomioistuinmaksulain mukaan. Jos hallinto-oikeus muuttaa päätöksen valittajan eduksi, ei oikeudenkäyntimaksua peritä (www.finlex.fi/tuomioistuinmaksulaki).

13. Hallintovalitus Vaasan hallinto-oikeuteen

Valittamalla saa hakea muutosta päätökseen, jolla viranomainen on ratkaissut hallintoasian tai jättänyt sen tutkimatta, laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 6,1 §. Asian käsittelymaksusta valitetaan samassa yhteydessä kuin pääasiasta.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Hallintovalituksen saa tehdä asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa sekä se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomainen saa valittaa myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Valitus toimitetaan valitusajassa aukioloaikana 8 - 16.15

Vaasan hallinto-oikeus

PL 204, Korsholmanpuistikko 43, 4. krs, 65101 VAASA

p. 029 56 42611, fax 029 56 47260

vaasa.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa

osoitteessa [https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/linkki toiseen palveluun](https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/linkki%20toiseen%20palveluun).

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Asianosainen on saanut päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmantena päivänä sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Ympäristö- ja maa-aineslupa-asioissa tiedoksisaanti on tapahtunut seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta.

Valituksessa on ilmoitettava

- valittajan nimi, ammatti, asuinpaikka ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite, johon asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdista päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan tai muun laatijan allekirjoitus. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituksen, siinä on mainittava laatijan ammatti, asuinpaikka ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.
- valittajan laillisen edustajan tai asiamiehen yhteystiedot. Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, josta valitetaan valitusosoituksineen
- selvitys päätöksen tiedoksisaantipäivästä tai päivästä, josta valitusaika on alkanut
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jos niitä ei ole aikaisemmin toimitettu

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa tuomioistuinmaksulain mukaan (www.finlex.fi/tuomioistuinmaksulaki).